

Crezul apostolic

LECTȚIA A
DOUA

DUMNEZEU TATĂL

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită. Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru Răspândirea Bibliei în Anglia și Străinătate). Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere.....	1
II. Dumnezeu.....	2
A. Unicitatea	3
1. Politeismul	3
2. Monoteismul	4
3. Creștinismul	7
B. Simplitatea	9
III. Tată atotputernic.....	10
C. Numele	11
D. Persoana	13
E. Paternitatea	15
4. Creator	15
5. Împărat	16
6. Cap de familie	18
F. Puterea	20
7. Nelimitată	20
8. Fără egal	22
IV. Creator	23
G. Lucrarea de creație	24
H. Caracterul bun al creației	26
I. Autoritate asupra creației	28
9. Absolută	28
10. Exclusivă	29
11. Exhaustivă	30
V. Concluzie	31

Crezul apostolilor

Lecția a doua

Dumnezeu Tatăl

INTRODUCERE

Multe religii se închină unei persoane pe care o numesc „Dumnezeu.” Lucrul acesta dă naștere unei întrebări interesante: se închină toate aceleași ființe, dar sub nume diferite, sau se închină unor dumnezei cu totul diferiți? Ei bine, Biblia afirmă că, deși multe religii folosesc același cuvânt – „Dumnezeu” – ele au în vedere lucruri foarte diferite. Scriptura insistă că nu există decât un singur Dumnezeu adevărat – Cel căruia I se închină creștinii. Iar asta înseamnă că dumnezeii celorlalte religii sunt impostori, idoli, dumnezei falși. De aceea, creștinismul a pus întotdeauna un accent deosebit pe cunoașterea Dumnezeului Bibliei. El este singurul Dumnezeu adevărat, singurul care are puterea de a crea, a distruge și a mântui.

Aceasta este a doua lecție din ciclul *Crezul apostolic*, pe care am intitulat-o „Dumnezeu Tatăl.” În această lecție ne vom concentra pe primul punct al credinței din *Crezul apostolic* – punctul care afirmă credința în Dumnezeu Tatăl, prima Persoană a Sfintei Treimi.

Așa cum am văzut într-o lecție anterioară, *Crezul apostolic* a apărut în diferite forme în timpul primelor secole ale bisericii, dar a fost standardizat în jurul anului 700 d.H. în limba latină. O traducere răspândită în limba română sună în felul următor:

**Cred în Dumnezeu, Tatăl Atotputernic,
Creatorul cerului și al pământului.
Cred în Isus Hristos, Fiul Său unic, Domnul nostru,
care S-a zămislit de la Duhul Sfânt,
S-a născut din Maria fecioară;
a pățimit sub Ponțiu Pilat,
S-a răstignit, a murit și S-a îngropat;
S-a coborât în iad,
a treia zi a înviat din morți;
S-a suit la ceruri,
șade de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl Atotputernic;
de unde are să vie să judece pe cei vii și pe cei morți.
Cred în Duhul Sfânt;
sfânta biserică catolică;
împărtășirea sfinților,
iertarea păcatelor;
învierea morților
și viața veșnică. Amin.**

Vă amintiți că în aceste lecții am împărțit *Crezul apostolic* în cinci secțiuni principale: primele trei se ocupă de cele trei Persoane ale Dumnezeirii: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Acestea sunt urmate de o secțiune despre biserică, iar apoi o secțiune despre mântuire. În această lecție ne vom axa pe prima secțiune din cele cinci, care constă într-un singur punct al credinței:

**Cred în Dumnezeu, Tatăl Atotputernic,
Creatorul cerului și al pământului.**

Sunt multe moduri în care putem împărți subiectele din acest punct al credinței. Dar în această lecție ne vom axa pe trei teme centrale în teologia creștină: noțiunea de Dumnezeu, persoana Tatălui Atotputernic și rolul Său ca Făcător al întregii creații.

Urmărind aceste trei teme, lecția noastră despre Dumnezeu Tatăl se va împărți în trei părți. Mai întâi ne vom ocupa de noțiunea fundamentală de Dumnezeu, examinând câteva lucruri generale afirmate de Biblie cu privire la existența și natura Sa. În al doilea rând, ne vom concentra pe expresia „Tatăl Atotputernic,” acordând atenție anumitor trăsături distincte ale primei Persoane a Sfintei Treimi. Iar în al treilea rând, vom explora rolul Tatălui ca Făcător sau Creator a tot ceea ce există. Vom începe cu noțiunea de Dumnezeu pe care ne-o prezintă Biblia.

DUMNEZEU

Credința noastră în Dumnezeu are un rol fundamental pentru convingerea noastră legată de orice altceva. Astfel, dacă ne gândim la concepția despre lume, Dumnezeu e în centru, iar toate celelalte sunt așa cum sunt datorită relației cu El. De aceea, gândirea axată pe Dumnezeu este pe o cu totul altă lungime de undă decât modul de gândire obișnuit în cultura noastră, axat pe sine, axat pe mine și doar apoi preocupat de modul în care orice altceva, inclusiv Dumnezeu, se raportează la mine. Iar acesta e complet contrar modului în care privește Biblia lucrurile, aș îndrăzni să spun complet contrar modului în care privește Dumnezeu lucrurile, mod care e revelat de Scriptură. Deci, astăzi, în lucrare, este foarte important să ataci perspectiva axată pe sine, atât de normală pentru noi, și să încerci să o înlocuiești cu axarea pe Dumnezeu și cu o concepție despre lume axată pe Dumnezeu.

Dr. J. I. Packer

Vom analiza noțiunea fundamentală de Dumnezeu, așa cum este prezentat El în Scriptură, analizând două subiecte. Pe de o parte, vom explora ceea ce teologii numesc adesea „unicitatea lui Dumnezeu,” faptul că El este singurul Dumnezeu care există. Iar pe de altă parte, ne vom concentra pe simplitatea lui Dumnezeu, observând că El este cu adevărat un Dumnezeu, în ciuda faptului că are trei Persoane. Vom începe cu unicitatea

lui Dumnezeu, doctrina potrivit căreia Dumnezeul Bibliei este singurul Dumnezeu adevărat.

UNICITATEA

Explorând unicitatea lui Dumnezeu, vom examina mai întâi politeismul predominant în lume în primele secole ale bisericii. În al doilea rând, vom explora monoteismul, ca afirmare a unui singur Dumnezeu. Iar în al treilea rând, vom vorbi despre creștinism și concepția sa despre Dumnezeu. Să trecem la primul subiect, cel al politeismului.

Politeismul

Politeismul este credința în existența mai multor zei – ființe supranaturale puternice care stăpânesc universul. Unii dintre acești zei sunt considerați a fi ființe veșnice, necreate, în timp ce alții sunt considerați a fi născuți sau chiar creați într-un fel sau altul. În sistemele politeiste, zeii sunt adesea diferiți unii de alții și, prin urmare, unici într-un fel, la fel cum și oamenii sunt unici. Dar în politeism niciun zeu nu poate pretinde că e singura ființă supranaturală care exercită o stăpânire semnificativă asupra universului.

Un tip răspândit de politeism, cunoscut ca henoteism, arăta o dedicare primordială unui zeu, fără a nega existența altora. De exemplu, unele popoare din imperiul roman îl venerau pe Zeus ca zeu suprem, dar recunoscând și alți zei.

În lumea bisericii primare, cei mai mulți necreștini erau politeiști. Mulți credeau în zeii falși ai grecilor și romanilor, în timp ce alții se închinau idolilor Orientului Apropiat antic. Existau și politeiști care credeau în puteri cosmice și unii care se închinau forțelor naturii sau altor aspecte ale creației. Ateismul – credința că nu există niciun zeu – era rar.

Unul din motivele pentru care credința în diverși zei era atât de răspândită este că politeismul era adesea prevăzut de lege. De exemplu, în imperiul roman, autoritățile impuneau închinarea la zeitățile romane. Romanii impuneau această închinare pentru a câștiga favoarea zeilor și pentru protecția imperiului. Dar un motiv fundamental al credinței în diferiți zei era păcătoșenia oamenilor.

Biblia arată că oamenii sunt foarte înclinați să se întoarcă de la Dumnezeul adevărat la dumnezei falși. Lucrul acesta are legătură mai ales cu doctrina biblică a păcatului. Nu are așa de mult de-a face cu faptul că noi suntem creaturi în raport cu marele Creator, ci mai degrabă cu faptul că suntem creaturi păcătoase în raport cu Dumnezeu. Păcatul acționează în așa fel încât efectiv ne orbește chiar și cu privire la adevărul lui Dumnezeu, așa cum ni l-a revelat El în creație. Și astfel, lăsați de capul nostru, vom identifica drept Dumnezeu sau drept calități divine acele lucruri care nu sunt nicidecum adevărate cu privire la El. Cu alte cuvinte, vom crea

dumnezei ai propriei noastre imaginații ca înlocuitori ai Dumnezeului adevărat.

Dr. David Bauer

După cum ne învață Scriptura, toți oamenii știu în străfundul inimii că universul n-ar fi putut apărea fără mâna unui creator divin. Dar, în păcatul nostru, în mod normal noi nu-L recunoaștem pe Dumnezeu adevărat și nu punem pe seama Lui aceste lucruri, ci Îi atribuim lucrarea altor surse. Ascultați cum vorbește Pavel despre lucrul acesta în Romani 1:20-23:

În adevăr, însușirile nevăzute ale Lui, puterea Lui veșnică și dumnezeirea Lui se văd lămurit, de la facerea lumii, când te uiți cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El. Așa că nu se pot dezvinovăți; fiindcă, măcar că au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit; ci s-au dedat la gândiri deșarte, și inima lor fără pricepere s-a întunecat ... au schimbat slava Dumnezeului nemuritor într-o icoană care seamănă cu omul muritor, păsări, dobitoace cu patru picioare și târâtoare (Romani 1:20-23).

Conform lui Pavel, existența Dumnezeului Scripturilor este evidentă pentru oricine – ea este văzută și înțeleasă limpede. Pavel a mers până acolo încât a afirmat că oamenii L-au cunoscut pe Dumnezeu prin revelația Sa de Sine în creație. Dar suntem atât de păcătoși încât am refuzat să-L slăvim ori să-I mulțumim. În schimb, am schimbat slava Sa cu dumnezei falși, inventați de noi, și ne-am închinat acestora în locul Lui.

Biblia ne spune că toți bărbații, femeile și copiii Îl cunosc pe Dumnezeu în adâncul inimii, în mintea și în conștiința lor. Dar capitolul 1 din Romani ne spune că, încă de când Adam și Eva au păcătuit, ne-am întors în adâncul inimii de la închinarea la Dumnezeul adevărat spre închinarea la idoli sau la orice lucru creat de Dumnezeu. Și astfel, inima omenească este practic o fabrică, o sursă, rădăcina a tot felul de idoli.

Dr. Samuel Ling

Reținând aceasta imagine a politeismului, suntem gata să explorăm monoteismul, credința că există doar un Dumnezeu.

Monoteismul

Practic, monoteismul se poate referi la orice religie care afirmă credința într-un singur Dumnezeu. De exemplu, în lumea de azi, iudaismul, creștinismul și islamul sunt religii monoteiste, deoarece toate afirmă că există numai o singură ființă divină.

Multe pasaje din Scriptură afirmă unicitatea lui Dumnezeu, declarând explicit că există un singur Dumnezeu. Iată doar câteva exemple. În 1 Împărați 8:60, Solomon a proclamat:

Domnul este Dumnezeu și nu este alt dumnezeu afară de El (1 Împărați 8:60).

În Psalmul 86:10, David I-a cântat Domnului:

Numai Tu ești Dumnezeu (Psalmul 86:10).

În 2 Împărați 19:19, Ezechia s-a rugat astfel:

Numai Tu ești Dumnezeu, Doamne (2 Împărați 19:19).

În Romani 3:30, Pavel a insistat că:

Dumnezeu este unul singur (Romani 3:30).

Iar în Iacov 2:19, Iacov a afirmat:

Tu crezi că Dumnezeu este unul, și bine faci! (Iacov 2:19).

Există o singură ființă divină. Acest lucru a fost valabil în vremea Vechiului Testament. A fost valabil în vremea Noului Testament. A fost valabil în primele secole ale bisericii. Și este adevărat și astăzi.

Trebuie să subliniem însă că nu toate religiile monoteiste se închină aceluiași dumnezeu. Așa cum am spus, iudaismul, creștinismul și islamul se închină fiecare unui singur dumnezeu. Și, mai mult decât atât, toate îl identifică pe acest singur dumnezeu ca Dumnezeuul lui Avraam, cel puțin cu numele. Dar noțiunile pe care le atașează numelui de „Dumnezeu al lui Avraam” sunt foarte diferite. Au păreri diferite cu privire la caracterul Său, la acțiunile Sale divine și chiar cu privire la natura Sa.

Să ne gândim la iudaism. Iudaismul își bazează credința pe Vechiul Testament, cum fac și creștinii. Totuși, Îl neagă pe Dumnezeul trinitar pe care Îl revelează Biblia. De fapt, neagă fiecare Persoană a Sfintei Treimi. Iudaismul Îl respinge pe Isus ca Domn și Dumnezeu întrupat. Neagă faptul că Duhul Sfânt este o Persoană divină. Și, prin faptul că Îi resping pe Isus și pe Duhul Sfânt, Îl neagă și pe Tatăl care I-a trimis. Așa cum a spus chiar Isus în Luca 10:16:

Cine Mă nesocotește pe Mine, nesocotește pe Cel ce M-a trimis pe Mine (Luca 10:16).

Iudaismul Îi respinge pe Isus și pe Duhul Sfânt și astfel și pe Tatăl.

Iudaismul consideră că I se închină lui Dumnezeu așa cum este revelat în Vechiul Testament. Arată spre același Vechi Testament pe care îl iubesc creștinii și afirmă: „Noi ne închinăm acestui Dumnezeu.” Astfel, la suprafață, putem spune într-un sens că ne

închinăm aceluiași Dumnezeu. Dar, în alt sens, dumnezeul lor este diferit de al nostru, deoarece ei au respins revelația mai amplă a lui Dumnezeu în Isus.

Iar dacă ne gândim la islam, e și mai clar că concepția acestuia despre Dumnezeu contrazice Biblia.

O întrebare importantă este: ce afirmă credința islamică cu privire la noțiunea de Dumnezeu unic? Cred că islamul afirmă un soi de unitate în Dumnezeire, dar creștinismul Îi atribuie Domnului alte caracteristici și atribute decât islamul. Noi avem doctrinele răscumpărării și întrupării, iar acestea sunt doctrine importante ce scot în evidență caracterul Domnului nostru într-un mod limpede, fundamental, în viața oamenilor. Și răscumpărarea și întruparea lipsesc din modul în care înțeleg musulmanii unitatea Dumnezeirii.

Dr. Riad Kassis

Concepția islamică despre Dumnezeu contrazice într-adevăr Biblia, iar unul din cele mai semnificative moduri în care o face este prin afirmația că Dumnezeu este o monadă nediferențiată. Ca să explic acest termen tehnic, în islam Dumnezeu este în mod absolut unul și nu există comuniune de ființă în El. În teologia creștină există o fidelitate absolută față de monoteism, credința că există un singur Dumnezeu. Cel mai vechi crez al Bibliei este: „Ascultă Israele, Domnul Dumnezeuul tău, Domnul, este unul.” Așadar, afirmarea insistentă a monoteismului a făcut parte din tradiția teologică iudeo-creștină încă de la origini. Și astfel, creștinii sunt monoteiști. Însă mulți dintre prietenii noștri musulmani nu cred că suntem. Ei cred că suntem triteiști. De fapt, ei consideră că noi credem în tatăl, mama și fiul, deoarece Mohamed a înțeles greșit doctrina creștină despre Dumnezeu. Dar doctrina creștină a Sfintei Treimi – că singurul Dumnezeu există veșnic în trei Persoane, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, care nu sunt moduri diferite de exprimare ale unei divinități și nici trei metafore diferite pentru singurul Dumnezeu, ci există o părtășie reală și fundamentală între Persoanele acestui singur Dumnezeu adevărat – reprezintă o concepție radical diferită despre Dumnezeu față de cea a islamului.

Dr. J Ligon Duncan III

Deci iudaismul, creștinismul și islamul sunt religii monoteiste. Toate sunt diferite de politeism întrucât neagă existența multor dumnezei. Dar se și deosebesc clar una de alta datorită doctrinelor lor foarte diferite despre cine este Dumnezeu.

După ce am analizat politeismul și monoteismul, suntem gata să descriem concepția despre Dumnezeu afirmată de creștinism și susținută în *Crezul apostolic*.

Creștinismul

Afirmația despre Dumnezeu din *Crezul apostolic* este cât se poate de simplă. Ea spune doar:

**Cred în Dumnezeu, Tatăl Atotputernicul,
Creatorul cerului și al pământului.**

Observați că în crez nu se afirmă explicit că există un singur Dumnezeu. Dacă nu am cunoaște originea crezului, am putea interpreta că aceste cuvinte proclamă credința în dumnezeul iudaismului ori al islamului. Sau chiar că afirmă existența unui dumnezeu între mulți alții. Deci, de unde știm că el vorbește despre Dumnezeul trinitar al creștinismului, în antiteză cu monoteismul necreștin sau cu politeismul?

Pe de o parte, crezul neagă monoteismul necreștin prin alte lucruri pe care le spune clar despre Dumnezeu. Așa cum am văzut într-o lecție anterioară, crezul este organizat după o formulă trinitariană. El reflectă credința că Dumnezeu Tatăl, Isus Hristos, singurul Său Fiu, și Duhul Sfânt sunt trei Persoane diferite ale Dumnezeirii, toate împărtășind aceeași esență divină unică.

Repet, amintiți-vă că acest crez a fost menit să fie un rezumat al convingerilor, nu o declarație cuprinzătoare de credință. Iar când era folosit în liturghia bisericii, toți cei din biserică știau că menționarea celor trei Persoane ale Dumnezeirii în felul acesta însemna asumarea doctrinei Sfintei Treimi.

Pe de altă parte, crezul neagă politeismul folosind forma singulară a cuvântului generic de „dumnezeu” ca nume divin.

Cuvântul „dumnezeu” poate însemna multe lucruri. Multe religii își numesc zeitățile „dumnezei.” Chiar Biblia folosește uneori cuvântul „dumnezeu” pentru a se referi la lucruri precum demoni, idoli și chiar cârmuitori umani. Dar acestor așa-numiți „dumnezei” li se atribuie și nume. De exemplu, în religia Romei antice, Marte era zeul războiului, Neptun era zeul mării, iar Jupiter era conducătorul zeilor.

În același fel, Dumnezeul Scripturii este cunoscut prin numele Sale. Cele mai multe dintre ele sunt descriptive, cum ar fi *El Shaddai*, care adesea este tradus prin „Dumnezeul Atotputernic” și înseamnă Dumnezeul care este atotputernic; *El Elyon*, care este tradus de obicei prin „Dumnezeul Cel Preaînalt” și înseamnă Dumnezeul care domnește peste toate; *Adonai*, tradus de obicei prin „Domnul” și înseamnă stăpân sau conducător.

Dar numele care se apropie cel mai mult de ceea ce considerăm că este numele corespunzător al lui Dumnezeu este Iahve. În traduceri mai vechi apare ca Iehova. Însă în traduceri moderne este redat în general prin „Domnul,” cu toate că semnificația sa este destul de diferită de *Adonai*.

Dumnezeu S-a revelat cu numele de Iahve foarte devreme în istoria omenirii. De exemplu, oamenii foloseau acest nume pentru Dumnezeu cel puțin din vremea lui Set, fiul lui Adam, după cum vedem în Geneza 4:26. Noe L-a numit pe Dumnezeu Iahve în Geneza 9:26. Iar Avraam L-a chemat pe Dumnezeu cu acest nume în Geneza 12:8.

De asemenea, Iahve este numele descris de Dumnezeu lui Moise în Exodul 3:13-14, unde găsim această relatare:

Moise a zis lui Dumnezeu: „Iată, când mă voi duce la copiii lui Israel și le voi spune: «Dumnezeul părinților voștri m-a trimis la voi» și mă vor întreba: «Care este Numele Lui?», ce le voi răspunde?”

Dumnezeu a zis lui Moise: „EU SUNT CEL CE SUNT.” Și a adăugat: „Vei răspunde copiilor lui Israel astfel: «Cel ce se numește EU SUNT, m-a trimis la voi.»” (Exodul 3:13-14).

Numele Iahve este înrudit cu cuvântul ebraic *'ehyeh*, care este aici tradus prin „EU SUNT.” Acesta este cel mai intim nume pe care l-a descoperit Dumnezeu poporului Său și care, mai mult decât orice alt nume, îl deosebește de toți dumnezeii falși.

De fapt, dintre toate numele care Îi sunt atribuite Domnului în Scriptură, „Dumnezeu” este cel mai generic. În traduceri moderne ale Vechiului Testament, cuvântul „Dumnezeu” este folosit de obicei pentru a traduce cuvântul ebraic *el* sau *elohim*. Iar în Noul Testament este folosit de regulă pentru a traduce cuvântul grecesc *theos*. Dar în vremurile biblice și alte religii foloseau aceleași cuvinte pentru a se referi la dumnezeii lor. Așadar, de ce a ales *Crezul apostolic* acest nume generic pentru Dumnezeu, în locul unui nume distinctiv, cum ar fi Iahve? Deoarece folosind termenul simplu de „Dumnezeu” pentru a-L identifica pe Domnul, *Crezul apostolic* arată că Dumnezeul creștinismului este singurul care merită să fie numit „Dumnezeu.” După cum citim în 1 Împărați 8:60:

Domnul (sau *Iahve* în ebraică) este Dumnezeu ... nu este alt Dumnezeu afară de El (1 Împărați 8:60).

Da, alte religii cred că se închină unor dumnezei reali. Dar în realitate se închină unor ființe imaginare sau chiar demonilor – duhuri inferioare, create, asupra cărora stăpânește Dumnezeul creștin. Pavel a clarificat lucrul acesta în 1 Corinteni 10:20, unde a scris aceste cuvinte:

Ce jertfesc neamurile, jertfesc dracilor, nu lui Dumnezeu (1 Corinteni 10:20).

Păgânii nu credeau că-și aduc jertfele demonilor, ci credeau că le aduc diverșilor zei. Dar se înșelau.

În lumea de azi există multe religii în afară de creștinism: hinduism, șintoism, păgânism, cultul vrăjitoriei, islam, iudaism, religii tribale și așa mai departe. Dar zeii lor sunt falși. Unii se închină demonilor, unii se închină creației, iar alții se închină rodului imaginației lor. Biblia însă insistă că doar Dumnezeul creștin este cu adevărat divin, doar Dumnezeul creștin va judeca lumea și doar Dumnezeul creștin are puterea de a ne mântui.

În primul punct al credinței, *Crezul apostolic* îi cheamă pe noii creștini să renunțe la zeii falși la care se închinau și să-L recunoască pe Dumnezeul Scripturii ca singurul Dumnezeu adevărat. Iar această chemare reflectă o învățătură absolut esențială a Scripturii. Biblia îl obligă pe orice om din orice vreme să recunoască faptul că Dumnezeul Vechiului și al Noului Testament este singurul Dumnezeu adevărat și pretinde ca oamenii să I se închine doar Lui.

După ce am analizat unicitatea lui Dumnezeu, suntem pregătiți să ne concentrăm asupra simplității Lui – unitatea naturii sau a esenței Sale.

SIMPLITATEA

Vă amintiți că, atunci când am definit doctrina Sfintei Treimi într-o lecție anterioară, am formulat-o în felul acesta: Dumnezeu are trei Persoane, dar o singură esență. De asemenea, am spus că termenul „persoană” se referă la o personalitate distinctă, conștientă de sine, iar termenul „esență” se referă la natura fundamentală a lui Dumnezeu sau la substanța Lui. Ei bine, atunci când vorbim despre simplitatea lui Dumnezeu, ne referim la esența Lui – la natura Sa fundamentală, substanța care alcătuiește ființa Lui.

Teologii folosesc termeni precum „simplu” și „simplitate” într-un mod mai degrabă tehnic. Nu spunem că Dumnezeu este simplu în sensul că este ușor de înțeles, ci vrem să spunem că esența Lui nu este un amestec de diferite substanțe, ci un întreg unitar, format dintr-o singură substanță.

Putem ilustra această idee a simplității comparând apa curată cu noroiul. Pe de o parte, apa poate fi considerată o substanță simplă. Ea este compusă în întregime din apă, fără nimic altceva. Dar, dacă adăugăm pământ în apa curată, se transformă în noroi. Noroiul este o substanță complexă, deoarece este compus din două părți distincte: apă și pământ. Esența lui Dumnezeu este asemenea apei pure: este compusă dintr-o singură substanță.

Dar de ce este important acest lucru? De ce accentuează creștinismul că Dumnezeu este simplu, nu compus din substanțe diferite? Pentru a răspunde la această întrebare, să mai analizăm o dată doctrina Sfintei Treimi. Aceasta afirmă că Dumnezeu are trei Persoane, dar o singură esență.

Fundamentală pentru doctrina Sfintei Treimi este distincția dintre persoană și esență. Dumnezeu este unul în ceea ce privește esența și trei în ceea ce privește persoana. De fapt, putem spune că în cazul lui Dumnezeu avem de-a face cu un „ce” și trei „cine.”

1. Dr. Keith Johnson

Cu aceeași tărie cu care insistă că Dumnezeu are *trei* Persoane – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – Biblia insistă și că El este numai *un* Dumnezeu. Și, foarte devreme în viața bisericii, teologii au stabilit că un mod util de a vorbi despre existența unui singur Dumnezeu este să vorbești despre esența ori substanța Lui. De aceea, când au afirmat că Dumnezeu are o esență simplă, unitară, au negat faptul că Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt trei Dumnezeii diferiți care s-au unit în Sfânta Treime într-un fel sau altul. Dimpotrivă, ei au afirmat că aceste trei Persoane au existat dintotdeauna împreună ca un singur Dumnezeu.

În felul acesta, biserica a afirmat cât se poate de clar că creștinii nu cred în trei Dumnezeii, așa cum ne acuză adesea alte religii, ci într-un singur Dumnezeu – o Ființă divină – care există în trei Persoane.

Când vorbesc cu musulmani, de multe ori ei spun că concepția creștină cu privire la Sfânta Treime este afirmarea a trei Dumnezei sau triteism. Nimeni din istoria bisericii nu a afirmat acest lucru, pentru că, împreună cu afirmația că Tatăl e Dumnezeu, Fiul e Dumnezeu și Duhul Sfânt e Dumnezeu, din Geneza până în Apocalipsa apare afirmația că Dumnezeu este unul. Există un Dumnezeu viu și adevărat. Deci singurul mod în care putem înțelege revelația deplină a lui Dumnezeu este să spunem că există un Dumnezeu și nu există altul; Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt părtași în aceea singură Dumnezeire. În limbajul bisericii, Ei există în aceea singură Dumnezeire ca trei Persoane și de aceea nu afirmăm că există trei dumnezei. Un Dumnezeu, dar trei Persoane. Asta ne învață Scriptura, afirmă Biserica și ne deosebește de orice altă religie concurentă.

Dr. Stephen Wellum

Această idee este formulată explicit într-un alt crez antic – *Crezul niceean* – care spune:

Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, unul născut ... cel de o ființă cu Tatăl.

Întrucât este mai simplu decât *Crezul niceean*, *Crezul apostolic* nu menționează în mod explicit acest amănunt. Totuși el presupune acest concept, insistând că noi credem într-un singur Dumnezeu care există în trei Persoane.

Credința creștinilor într-un Dumnezeu în trei Persoane are nenumărate implicații pentru viața creștină. De exemplu, închinarea creștină tradițională a fost întotdeauna deplin trinitariană: ne închinăm tuturor Persoanelor Sfintei Treimi și aducem cântece de laudă și rugăciuni de cerere fiecăreia dintre Ele. Neglijarea unei Persoane din Sfânta Treime în favoarea alteia înseamnă a-L neglija chiar pe Dumnezeu. Noi datorăm cinste, slujire și dragoste Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt, deoarece Ei sunt un singur Dumnezeu.

După ce ne-am ocupat de concepția creștină fundamentală despre Dumnezeu și de natura existenței Sale, suntem gata să ne axăm pe expresia „Tată Atotputernic,” examinând lucrurile distincte din Biblie cu privire la Dumnezeu Tatăl, prima Persoană a Sfintei Treimi.

TATĂ ATOTPUTERNIC

Discuția noastră despre Tatăl Atotputernic se va împărți în patru părți. Mai întâi, vom analiza cum e folosit numele de „Tată” cu referire la Dumnezeu în Scriptură. În al doilea rând, vom examina Persoana lui Dumnezeu Tatăl din punctul de vedere al Sfintei Treimi. În al treilea rând, vom explora natura paternității Sale, lucrurile pe care le face în

rolul Său de tată. Și, în al patrulea rând, vom discuta despre puterea Sa. Să analizăm mai întâi numele de „Tată” așa cum este folosit cu privire la Dumnezeu în Scriptură.

NUMELE

Biblia folosește termenul de „Tată” în cel puțin trei sensuri diferite. În primul rând, este folosit cu privire la Dumnezeu în calitate de Creator al tuturor lucrurilor. Un exemplu al modului în care îl folosește Noul Testament în acest sens este în 1 Corinteni 8:6, unde Pavel Îl identifică pe Tatăl ca cel din care există toate lucrurile. Este important să ne dăm seama că nu toate referirile biblice la Dumnezeu ca Tată, în acest prim sens, reprezintă o referire la prima Persoană a Sfintei Treimi. Un al doilea sens al termenului de „Tată” denotă relația pe care o au credincioșii cu Dumnezeu ca urmare a înfierii lor ca fii și fiice. În Romani 8:15, unde spune că am primit duhul înfierii, prin care Îl numim pe Dumnezeu Ava, Tată, Pavel folosește termenul „Tată” în acest al doilea sens. În cele din urmă, termenul de „Tată” este folosit pentru a denota relația unică dintre Isus Hristos și Tatăl Său. Putem rezuma aceste trei sensuri spunând că primul vorbește despre Dumnezeu ca Creator, al doilea vorbește despre Dumnezeu ca Răscumpărător, iar al treilea vorbește în mod specific despre persoana Tatălui în relație cu Fiul.

Dr. Keith Johnson

Din nefericire, unii creștini au ideea greșită că Biblia se referă la prima Persoană a Sfintei Treimi ori de câte ori folosește termenul „Tată.” Însă doctrina Sfintei Treimi nu este revelată clar decât în Noul Testament. În Vechiul Testament există pe ici, pe colo, indicii cu privire la o oarecare conștientizare a pluralității din Dumnezeire. Dar Vechiul Testament accentuează în mod copleșitor unicitatea lui Dumnezeu.

Așadar, când Dumnezeu este numit „Tată” în Vechiul Testament, referirea este la întreaga Sfântă Treime, nu doar la o singură Persoană. Într-un sens, folosirea cuvântului „Tată” accentuează într-adevăr Persoana Tatălui. Dar este important să ne amintim că înainte de revelația clară a Noului Testament cu privire la cele trei Persoane ale Dumnezeirii, toți termenii folosiți pentru Dumnezeu, inclusiv numele de „Tată”, se aplicau într-o anumită măsură întregii Sfinte Treimi. Termenul „Tată” se referă la întreaga Dumnezeire în pasaje precum Deuteronomul 32:6 și Isaia 63:16 și 64:8. Ca ilustrație, să aruncăm o privire la un singur exemplu de folosire a cuvântului „Tată” în acest sens în Vechiul Testament. În Maleahi 2:10, profetul a pus aceste întrebări:

**N-avem toți un singur Tată? Nu ne-a făcut un singur Dumnezeu?
(Maleahi 2:10).**

Aici întreaga Dumnezeire – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – este numită „Tată” deoarece întreaga Dumnezeire a participat la crearea omenirii. Noul Testament arată clar că Tatăl,

Fiul și Duhul Sfânt au jucat fiecare un rol oarecum diferit. Dar acest pasaj din Vechiul Testament nu face astfel de distincții între persoanele Dumnezeirii, ci atribuie numele de „Tată” tuturor celor trei Persoane în mod colectiv din cauza rolului Lor în creație.

Pentru a complica și mai mult lucrurile, deoarece scriitorii Noului Testament s-au inspirat din Vechiul Testament, au existat situații în care și ei s-au referit la întreaga Sfântă Treime ca Tată în sens general. De pildă, probabil că întreaga Sfânta Treime este descrisă ca „Tată” în Matei 5:45 și 6:6-18 și în Fapte 17:24-29. În aceste pasaje, întreaga Sfânta Treime este numită „Tată” din diverse motive. Uneori pentru că întreaga Dumnezeire a participat la crearea lumii. Alteori pentru că toate cele trei Persoane ale Dumnezeirii reprezintă standardul etic la care trebuie să ne conformăm. Să analizăm și acum doar un singur verset, pentru ilustrație. În Iacov 1:17, citim următoarele cuvinte:

Orice dar desăvârșit este de sus, coborându-se de la Tatăl luminilor (Iacov 1:17).

Înainte de acest verset, Iacov argumentase că Dumnezeu are un caracter pur din punct de vedere etic. Prin urmare, ceea ce vrea să sublinieze aici este că tot ce vine de la Dumnezeu este bun și că tot ce este bun vine de la Dumnezeu. Întrucât de la toate Persoanele Dumnezeului nostru trinitar vin lucruri bune, exegeții creștini văd adesea acest exemplu ca referire la întreaga Sfântă Treime. Din nou, la fel ca în Vechiul Testament, există motive să vedem o accentuare a Persoanei Tatălui în acest caz. Dar este important să afirmăm că și Fiul și Duhul Sfânt ne dau daruri bune.

Cu toate acestea, este limpede și că Scriptura folosește cuvântul „Tată” în alt sens pentru a se referi la o Persoană din Sfânta Treime care este diferită de Fiul și de Duhul Sfânt. Vedem acest lucru în Ioan 1:14, 18; Ioan 5:17-26; Galateni 4:6; 2 Petru 1:17. Să luăm și aici doar două exemple pentru a ilustra acest aspect. În 2 Ioan 9, apostolul a făcut distincție între Tatăl și Fiul atunci când a scris următoarele cuvinte:

Oricine nu rămâne în învățătura lui Hristos n-are pe Dumnezeu. Cine rămâne în învățătura aceasta are pe Tatăl și pe Fiul (2 Ioan 9).

Iar în Ioan 14:16-17 Isus a făcut distincție între Tatăl și Duhul Sfânt când i-a asigurat pe apostoli:

Și Eu voi ruga pe Tatăl și El vă va da un alt Mângâietor, care să rămână cu voi în veac, și anume, Duhul adevărului (Ioan 14:16-17).

După ce am văzut cum este folosit în Scriptură numele „Tată” pentru a indica întreaga Dumnezeire, precum și prima Persoană a Sfintei Treimi, suntem gata să discutăm despre Persoana lui Dumnezeu Tatăl separat de celelalte Persoane ale Sfintei Treimi.

PERSOANA

Asocierea Tatălui cu Fiul și cu Duhul Sfânt poate fi descrisă în mai multe feluri. Dar în istoria teologiei au ieșit în față două perspective specifice referitoare la Sfânta Treime. În mod concret, a fost ceva obișnuit să se vorbească despre Sfânta Treime ontologică și Sfânta Treime economică. Ambele abordări vorbesc despre aceeași Sfântă Treime – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – dar accentuează aspecte diferite ale relației dintre cele trei Persoane ale Dumnezeirii.

Pe de o parte, este un lucru obișnuit să vorbim despre Sfânta Treime ontologică atunci când ne concentrăm asupra ființei lui Dumnezeu. Cuvântul ontologic înseamnă referitor la ființă. Deci, când vorbim despre Sfânta Treime ontologică, privim Sfânta Treime din punct de vedere al ființei sau esenței. Analizăm cum sunt integrate cele trei Persoane ale Sfintei Treimi una cu cealaltă și cum sunt părtașe ale unei singure esențe.

Din perspectiva ontologiei, toate cele trei Persoane ale Dumnezeirii sunt infinite, veșnice și neschimbătoare. Și fiecare are aceleași atribute divine esențiale, cum ar fi înțelepciunea, puterea, sfințenia, dreptatea, bunătatea și adevărul.

Pe de altă parte, spunem de obicei că vorbim despre Sfânta Treime economică atunci când ne gândim cum interacționează Persoanele Dumnezeirii una cu alta, cum Se raportează una la alta ca Persoane individuale. Cuvântul „economic” înseamnă „referitor la gospodărie.” Prin urmare, când vorbim despre aspectele economice ale Sfintei Treimi, descriem cum Se raportează Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt unul la altul ca personalități individuale distincte.

Când privim Sfânta Treime din punct de vedere economic, fiecare persoană are responsabilități diferite, un nivel diferit de autoritate și un rol desemnat diferit, cu diferite sarcini de îndeplinit. Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt Se angajează în conversații unul cu altul. Au înțelegeri unul cu altul. Acționează unul asupra altuia. Și interacționează în multe alte feluri.

Atât din perspectivă ontologică, cât și economică, despre Tatăl se spune că este prima Persoană. Tatăl este numit prima Persoană a Sfintei Treimi ontologice deoarece despre Fiul se spune că este născut de Tatăl, iar despre Duhul Sfânt se spune că purcede de la Tatăl.

Ascultați cuvintele din 1 Ioan 4:9 referitoare la nașterea Fiului:

**Dragostea lui Dumnezeu față de noi s-a arătat prin faptul că
Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca noi să trăim prin
El (1 Ioan 4:9).**

Termenul „singurul” vine din cuvântul grecesc *monogenes* și este tradus adesea ca „singurul născut.” Din păcate, unii oameni din biserica primară au crezut că asta înseamnă că Fiul a fost creat și nu este în întregime divin. Chiar și astăzi anumite secte neagă divinitatea Fiului pentru că se spune că „a fost născut.”

Pentru a contracara această învățătură falsă, creștinii au afirmat în mod tradițional că Fiul este generat veșnic sau născut veșnic de Tatăl. Acești termeni accentuează faptul că nu a fost niciun timp în care Fiul să nu fi existat. Iată cum a vorbit Isus despre proveniența Duhului Sfânt în Ioan 15:26:

Când va veni Mângâietorul, pe care-L voi trimite de la Tatăl, adică Duhul adevărului, care purcede de la Tatăl, El va mărturisi despre Mine (Ioan 15:26).

Cuvântul „purcede“ traduce cuvântul grecesc *ekporeuomai* și este adesea redat prin „provine.” În mod tradițional, acest verset a fost înțeles ca făcând referire la sursa existenței Duhului Sfânt.

Din nefericire, pasaje ca acesta i-au făcut pe unii să tragă concluzia greșită că Duhul Sfânt nu este veșnic și nici pe deplin divin. De aceea, teologia creștină tradițională insistă că Duhul Sfânt este un membru deplin al Sfintei Treimi și că este în întregime divin, chiar dacă identitatea Sa provine veșnic de la Tatăl.

Pe lângă faptul că este prima Persoană a Sfintei Treimi ontologice, Tatăl este numit și prima Persoană a Sfintei Treimi economice. Din perspectiva economică, despre Tatăl se spune că este „prima Persoană” deoarece are autoritate peste celelalte două Persoane, cam tot așa cum un tată uman are autoritate asupra casei lui.

Vedem autoritatea Tatălui asupra Fiului în multe feluri. De exemplu, Fiul face voia Tatălui, după cum aflăm din Ioan 6:40. Și Fiul primește autoritatea și împărăția de la Tatăl, în conformitate cu pasaje cum este cel din Efeseni 1:20-22. De fapt, Scriptura ne spune în mod repetat că domnia Fiului este subordonată domniei Tatălui. Vedem lucrul acesta în ideea frecventă că Isus șade la dreapta lui Dumnezeu, adică la dreapta tronului lui Dumnezeu, ca în Psalmul 110:1 și Evrei 1:3. Dreapta lui Dumnezeu este negreșit un loc de cinste și putere, dar nu este tronul propriu-zis. Iar în final Fiul Îi va da împărăția Tatălui, după cum afirmă Pavel în 1 Corinteni 15:24. Pe scurt, în Sfânta Treime economică, Tatăl are autoritate asupra Fiului.

Problema relației dintre Tatăl și Fiul și exercitarea întregii autorități este una complexă. Însă are de-a face cu distincția dintre rolurile pe care Tatăl și Fiul le au în Sfânta Treime și cu faptul că, în rolul Său, Fiul Se supune de bună voie Tatălui. El a venit pe pământ pentru a Se supune voii Tatălui și Tatăl exercită întreaga autoritate. Dar în același timp acestea sunt relații de dragoste în care Tatăl Îl iubește pe Fiul și Fiul Îl iubește pe Tatăl, căutând să Se onoreze reciproc și să-Și facă pe plac în cadrul Sfintei Treimi. Așadar, trebuie să găsim oarecum diferența dintre rolurile pe care Ei le joacă și relațiile de dragoste de care Se bucură.

Dr. Simon Vibert

În mod asemănător, Tatăl are autoritate asupra Duhului. De exemplu, ni se spune adesea că Tatăl este Cel care Îl trimite pe Duhul Sfânt, cum ar fi în Luca 11:13 și Efeseni 1:17. De asemenea, aflăm din Fapte 10:38 că Tatăl este Cel care L-a împuternicit pe Fiul cu Duhul. În întreaga Scriptură, Duhul Sfânt este agentul Tatălui în lume, fiind însărcinat de Tatăl să-I împlinească voia. În Sfânta Treime economică, Tatăl are autoritate peste Duhul Sfânt, tot așa cum are autoritate peste Fiul.

Autoritatea Tatălui este întotdeauna o autoritate a dragostei. Autoritatea Lui este o autoritate care Îl iubește pe Fiul și care dorește ca Fiul să fie slăvit, tot așa cum Fiul dorește ca Tatăl să fie slăvit. Și, în cele din urmă, dacă Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt împărtășesc această dragoste, ideea că ar putea exista dezacorduri ale voinței Lui devine oarecum ridicolă, deoarece, dacă Fiul și Duhul doresc din veșnicie să facă voia Tatălui, iar Tatăl dorește din veșnicie să-I slăvească și să-I cinstească pe Fiul și pe Duhul Sfânt, atunci, în esență, în viața lui Dumnezeu există o unanimitate a voinței, o unanimitate a dragostei; deoarece există o unanimitate a ființei în această părtășie a Sfintei Treimi.

Dr. Steve Blakemore

Cu această înțelegere a modului în care este folosit numele „Tată” în Scriptură și a Persoanei lui Dumnezeu Tatăl, suntem gata să vedem natura paternității Sale peste creație și omenire.

PATERNITATEA

Înainte de a descrie în detaliu paternitatea lui Dumnezeu, trebuie să ne oprim pentru a arăta că un mare număr de pasaje biblice care vorbesc despre paternitatea Lui vin din Vechiul Testament, înainte ca Dumnezeu să-Și fi revelat în mod limpede natura triunică. În aceste pasaje, cuvântul „Tată” se referă în primul și în primul rând la întreaga Sfântă Treime, nu doar la Persoana Tatălui.

Cu toate acestea, Noul Testament asociază paternitatea lui Dumnezeu îndeosebi cu Persoana Tatălui. Prin urmare, este corect să vedem în aceste texte vechi-testamentare o accentuare a Persoanei Tatălui.

Paternitatea lui Dumnezeu are multe aspecte pe care le-am putea discuta, dar ne vom concentra pe trei dintre cele mai proeminente. În primul rând, vom analiza rolul de Creator al Tatălui. În al doilea rând, Îi vom vedea paternitatea din punct de vedere al poziției Sale de Împărat peste creația și poporul Său. Și, în al treilea rând, ne vom axa pe ideea că Tatăl este cap de familie peste poporul Său. Vom începe cu explorarea rolului Său de Creator ca aspect al paternității Sale.

Creator

În sensul cel mai larg, Scriptura spune uneori că Dumnezeu e Tatăl a tot ce a creat. De exemplu, găsim acest aspect în pasaje ca Deuteronomul 32:6, Isaia 45:6-7 și 64:8, Maleahi 2:10 și Luca 3:38.

Ca un singur exemplu, să ascultăm cuvintele lui Pavel către atenieni din Fapte 17:26-28:

El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremi și a pus anumite hotare locuinței lor ... după cum au zis și unii din poeții voștri: „Suntem din neamul Lui...” (Fapte 17:26-28).

Aici Pavel a citat din poeții păgâni Cleant și Arat, care afirmaseră că Zeus era tatăl oamenilor pentru că el îi crease. Desigur, apostolul a insistat că Dumnezeu Bibliei este adevăratul Creator, nu Zeus. Dar el a afirmat și ideea că a crea ceva înseamnă a deveni tatăl acelui ceva.

Biblia a fost scrisă în limbajul omenesc. Relația noastră omenească cu Dumnezeu, ca Creator, este adesea exprimată în termenii relației dintre un tată și copiii lui. În acest context, paternitatea lui Dumnezeu reprezintă originea noastră și autoritatea Lui.

Dr. Paul Chang

Așa cum tații omeștești sunt răbdători cu copiii lor, paternitatea generală a lui Dumnezeu asupra creației Îl motivează să arate o mare răbdare față de lumea noastră căzută și îndeosebi față de umanitatea păcătoasă. Asta nu înseamnă că El Își va reține mereu judecata asupra creației, dar ne ajută să explicăm de ce El este încet la mânie și grabnic să arate îndurare. După cum citim în Psalmul 145:8-9:

Domnul este milostiv și plin de îndurare, îndelung răbdător și plin de bunătate. Domnul este bun față de toți și îndurările Lui se întind peste toate lucrările Lui (Psalmul 145:8-9).

După ce am analizat rolul de Creator al lui Dumnezeu, suntem gata să vedem cum Se raportează rolul Său de Împărat la paternitatea Sa.

Împărat

În Orientul Apropiat antic era o practică obișnuită ca oamenii să-i numească pe împărații umani părinți, iar împărații să-și numească supușii copii. Acest limbaj este adesea reflectat și în Scriptură. De exemplu, israeliții îl numeau tată pe David deoarece le fusese împărat. Desigur, unii dintre israeliți erau descendenți direcți ai lui David, așa că el le era strămoș la propriu. Dar atunci când poporul, în ansamblu, îl numea pe David tată, voiau să spună că le-a fost împărat. Iată cum strigau mulțimile în Marcu în 11:10:

Binecuvântată este Împărăția care vine, Împărăția tatălui nostru David! (Marcu 11:10)

Aici paternitatea lui David asupra Israelului este legată în mod explicit de domnia lui. În mod similar, în Fapte 4:25-26, biserica Îl lauda pe Dumnezeu cu aceste cuvinte:

Tu ai zis prin Duhul Sfânt, prin gura părintelui nostru David, robul Tău: „Pentru ce se întărită neamurile și pentru ce cugetă noroadele lucruri deșerte? Împărații pământului s-au răsculat și domnitorii s-au unit împotriva Domnului și împotriva Unsului Său”(Fapte 4:25-26).

Și aici David este numit părintele lui Israel pentru că era unsul Domnului, împăratul care stătea pe tronul Domnului și conducea Israelul în luptă împotriva națiunilor dușmane. Dar de ce îi numeau cei din vechime părinți pe împărați?

Împărații din lumea antică se autointitulau „părinți” deoarece proiectau o imagine de paternalism, că purtau de grijă poporului, având grijă de nevoile sale, protejându-l și lucruri de felul acesta. În realitate, asta era în mare parte doar propagandă, deoarece împărații din vechime își slujeau lor înșiși, nu poporului lor. Dar, în același timp, când S-a revelat lui Israel, Dumnezeu a folosit această accepțiune răspândită a împăratului ca părinte. Iar când spunem că Dumnezeu este Tatăl nostru, Tatăl nostru împărătesc, Tatăl nostru imperial, nu este propagandă, ci e adevărat. Dumnezeu are grijă de noi. El ne dă ce ne trebuie. El ne protejează așa cum face un tată. Prin urmare, El este Tatăl întregului Său imperiu, Tatăl împărăției Sale.

Dr. Richard Pratt, Jr.

Și, așa cum împărații umani erau numiți părinți poporului lor, Dumnezeu era numit „Tată” pentru că era marele Împărat care domnea peste toți împărații lumii și pentru că domnea în mod direct peste Israel, poporul ales de El.

Ascultați cum vorbește Isaia 63:15-16 despre paternitatea Domnului:

Privește din cer și vezi, din locuința Ta cea sfântă și slăvită: unde este râvna și puterea Ta? Fiorul inimii Tale și îndurările Tale nu se mai arată față de mine! Totuși Tu ești Tatăl nostru! ... dar Tu, Doamne, ești Tatăl nostru, Tu din veșnicie Te numești Mântuitorul nostru (Isaia 63:15-16).

Aici Dumnezeu este numit Tată, deoarece stă pe tronul ceresc, domnind în general peste întreaga creație și în mod special peste Israel și Iuda. În mod specific, rugămintea este ca Împăratul divin să-Și conducă oștirile în luptă și să-Și răscumpere poporul învingu-i dușmanii.

Ar trebui să căpătăm multă încredere și mângâiere știind că Împăratul nostru divin are grijă de noi la fel cum are grijă un tată de copiii săi. Singuri suntem incapabili să ne împotrivim relelor din lumea aceasta. Dar Împăratul nostru divin ne iubește ca un tată și e gata să ne sară în ajutor.

De fapt, acesta este unul din conceptele pe care le învățăm de la Isus în rugăciunea „Tatăl nostru,” în care i-a învățat pe ucenici să se roage: „Tatăl nostru care ești în ceruri.” În această cerere a rugăciunii „Tatăl nostru,” Dumnezeu este recunoscut ca Tatăl nostru din ceruri. Și pe parcursul întregii Biblii imaginea cerului este aceeași: este

sala tronului lui Dumnezeu, locul în care El stă și domnește ca Împărat. De aceea, când le-a spus ucenicilor să se roage „Tatăl nostru care ești în ceruri,” Isus a vrut ca ei să I se roage lui Dumnezeu ca Tatăl lor împărătesc, Împăratul divin întronat în cer. Încrederea noastră că Dumnezeu ne va da pâinea de fiecare zi, ne va ierta păcatele, ne va păzi de ispită și ne va scăpa de cel rău se bazează pe faptul că El, ca Împărat al nostru care ne iubește, are și puterea și dorința de a face aceste lucruri.

Având această înțelegere a lui Dumnezeu ca Creator și Împărat, suntem gata să analizăm rolul lui de Cap de familie ca aspect al paternității Sale.

Cap de familie

Un lucru care mi se pare interesant este că teologia are întotdeauna implicații pastorale. Ceea ce credem ne afectează dezvoltarea ca oameni, iar acest lucru este adevărat și cu privire la Dumnezeu Tatăl. Cred că acest lucru e valabil în ambele sensuri – pentru cei care am avut tați buni și pentru cei care nu am avut. Eu am avut un tată bun, așa că niciodată nu mi-a fost greu să mă gândesc la Dumnezeu ca Tatăl meu ceresc. Tot ce mi-a spus tatăl meu, ce a făcut pentru mine și modul nostru de raportare – au fost foarte, foarte importante pentru mine și aruncă o lumină pozitivă asupra conceptului de Dumnezeu ca Tată. Dar de-a lungul anilor am întâlnit și am lucrat cu oameni pentru care limbajul paternității era foarte negativ, foarte dificil. Îmi aduc aminte că într-o zi lucram cu una dintre studentele mele, care a surprins esența în felul următor: „Pentru mine, Dumnezeu a devenit Tatăl pe care nu l-am avut niciodată.” De aceea, cred că atunci când studiem paternitatea lui Dumnezeu, chiar pornind de la un punct cu deficiențe în acest aspect, începem să înțelegem că inima lui Dumnezeu ne este favorabilă, fie că am simțit acest lucru cu tatăl nostru pământesc, fie că nu.

Dr. Steve Harper

Cunoaștem cu toții conceptul de cap de familie. De obicei este vorba de un părinte, bunic sau o altă rudă care conduce și ia decizii pentru familie sau cămin. Ei bine, adesea Scriptura descrie relația lui Dumnezeu cu poporul Său chiar în acești termeni.

Uneori, în Vechiul Testament vedem imagini ale lui Dumnezeu în postura de Cap de familie al neamului omenesc. De exemplu, în Geneza 5:1-3, Moise a descris relația lui Dumnezeu cu Adam la fel cum a descris relația lui Adam cu fiul său Set.

Dar în Vechiul Testament Dumnezeu este înfățișat mai des ca fiind Capul familiei poporului Israel. Vedem asta în grija pe care o are pentru popor în locuri ca Deuteronomul 1:31, Psalmul 103:13 și Proverbe 3:12. Ca exemplu, iată ce a spus Domnul în Osea 11:1:

**Când era tânăr Israel îl iubeam și am chemat pe fiul Meu din Egipt
(Osea 11:1).**

Aici Domnul S-a înfățișat ca părinte care a iubit poporul Israel încă din pruncie. De asemenea, Îl vedem pe Dumnezeu descris în rolul de Cap de familie în Numeri 12:7, unde Domnul s-a referit astfel la Moise:

... robul meu Moise. El este credincios în toată casa Mea (Numeri 12:7).

Cuvântul tradus prin „casă” este termenul ebraic *bayit*. Acest cuvânt nu se referea doar la clădire, ci și la oamenii care trăiau în clădire. Aici Moise este descris ca un fiu sau un slujitor care domnește peste oamenii și posesiunile capului de familie, ceea ce înseamnă în mod implicit că Dumnezeu este Capul de familie al lui Israel.

Desigur, descrierea lui Dumnezeu drept Cap al poporului Său continuă și în Noul Testament. În Matei 7:9-11 și Luca 11:11-13, Isus spune că Tatăl ne răspunde la rugăciuni la fel cum părinții poartă de grijă copiilor lor. Din Ioan 1:12-13, precum și din 1 Ioan 2:29 și 3:1, aflăm că Tatăl ne iubește deoarece am fost născuți în familia Lui. Iar în Evrei 12:5-10 citim că Domnul ne disciplinează pentru binele nostru, la fel cum își disciplinează un tată copiii. Iar în pasaje ca 1 Timotei 3:15 și 1 Petru 4:17, biserica este numită familia și casa lui Dumnezeu.

Cred că există implicații pastorale extraordinare ale paternității lui Dumnezeu. Unul dintre primele lucruri pe care le observăm este acesta: Dumnezeu este Tată. Vreau să spun că e o imagine extraordinară a felului de a fi al Tatălui, a felului de a fi al lui Dumnezeu în Scriptură. Prin urmare, vedem de la bun început că familia este foarte, foarte importantă pentru Dumnezeu. Și cred acest lucru din Deuteronomul 6, unde Domnul spune: „Ascultați! Iată cum intenționez să fac să ajungă mai departe legea și dragostea lui Dumnezeu: prin familii.” Se va întâmpla în timp ce părinții trăiesc împreună cu copiii lor; în mod evident acolo se întâmplă lucruri extraordinare. Familia este extrem de importantă pentru Dumnezeu. De asemenea, dacă privim în jur vedem că tații au o importanță crucială pentru familie. Iar ca implicații pastorale, se poate observa în întreaga lume că, acolo unde tații sunt puternici, cultura este puternică. Într-o cultură în care tații au devenit slabi există o dinamică slăbită, care pur și simplu nu poate fi înlocuită de maternitate. Avem nevoie de mame puternice, fără îndoială, dar tații au o importanță crucială; și cred că unul din lucrurile pe care le vedem la paternitatea lui Dumnezeu este tocmai această dinamică. Văd că acolo unde paternitatea are lipsuri, se înmulțesc abuzurile, lipsește educația și se înmulțesc infracțiunile. Prin urmare, toată această disfuncționalitate a unei culturi apare când noțiunea de paternitate e slăbită, iar asta se întâmplă când noțiunea de Dumnezeu ca Tată e slabă.

Dr. Matt Friedeman

După ce am discutat despre numele, persoana și paternitatea Tatălui Atotputernic, suntem gata să cercetăm puterea Sa nelimitată de a-Și face voia.

PUTEREA

Să privim din nou primul punct al credinței din *Crezul apostolic*. Acesta spune:

**Cred în Dumnezeu, Tatăl Atotputernic,
Creatorul cerului și al pământului.**

Afirmația *Crezului apostolic* că Dumnezeu Tatăl este atotputernic înseamnă că El are putere nelimitată și neegalată. În termeni teologici tradiționali, atotputernicia lui Dumnezeu este denumită omnipotență, de la rădăcina *omni*, care înseamnă tot, și cuvântul *potență*, care înseamnă putere.

Puterea Tatălui este nelimitată fiindcă El are tăria și capacitatea de a face orice hotărâște. Și este neegalată deoarece El este singurul care are acest tip de putere.

Vom analiza ambele aspecte ale puterii Tatălui pe care tocmai le-am menționat: faptul că este nelimitată și faptul că este neegalată. Vom începe cu natura nelimitată a puterii Sale.

Nelimitată

Scriptura spune că Tatăl are puterea de a face orice vrea să facă. Și demonstrează această putere nelimitată în nenumărate feluri. Spune că are puterea de a crea universul și de a-l distruge, că are putere asupra vremii, de a-Și înfrânge dușmanii în luptă, de a conduce și stăpâni peste guvernele omenești, de a înfăptui minuni extraordinare și a-Și mântui poporul. Ascultați cum L-a descris profetul Ieremia pe Domnul în Ieremia 10:10-16:

Dar Domnul este Dumnezeu cu adevărat, este un Dumnezeu viu și un Împărat veșnic. Pământul tremură de mânia Lui și neamurile nu pot să sufere urgia Lui.... El a făcut pământul prin puterea Lui, a întemeiat lumea prin înțelepciunea Lui, a întins cerurile prin priceperea Lui. La tunetul Lui, urlă apele în ceruri; El ridică norii de la marginile pământului, dă naștere fulgerelor și ploii și scoate vântul din cămarile Lui ... El a întocmit totul și Israel este seminția moștenirii Lui: Domnul oștirilor este numele Lui (Ieremia 10:10-16).

Dumnezeu stăpânește suprem peste fiecare aspect al lumii create. El are puterea de a face orice dorește. În Isaia 46:10-11, chiar Domnul Și-a descris puterea în câteva cuvinte:

Hotărârile Mele vor rămâne în picioare și Îmi voi aduce la îndeplinire toată voia Mea. ... Eu am spus, și Eu voi împlini; Eu am plănuț, și Eu voi înfăptui (Isaia 46:10-11).

Omnipotența lui Dumnezeu ne amintește nouă, credincioșilor, că atunci când pare că lumea a scăpat de sub control, că se prăbușește în haos, nu e așa. Dumnezeu nu poate fi constrâns de o altă sursă ori de o putere superioară. Indiferent de aparențe, lumea nu este scăpată de sub control, Dumnezeu este suveran și putem avea încredere că El nu a fost copleșit și asta ne dă puterea de a umbla cu credință în aceste vremuri care, din perspectiva noastră limitată, par de neînțeles. Când nu vedem tot ce vede Dumnezeu, este bine să știm că stăpânirea sau puterea nu I-au fost luate cu forța. Indiferent ce-mi iese în cale, indiferent ce mi se întâmplă, toate au loc sub autoritatea mâinii iubitoare a lui Dumnezeu. Și, chiar dacă nu înțeleg ce mi se întâmplă, pot avea încredere că Îl cunosc pe Dumnezeul care mă susține și merge împreună cu mine prin toate acestea.

Dr. Robert G. Lister

Întreaga Scriptură arată spre răscumpărarea poporului lui Dumnezeu ca o demonstrație ideală a puterii Sale. În Vechiul Testament vedem des că El Și-a demonstrat puterea în Exod, atunci când i-a lovit pe egipteni cu pedepsele Lui, i-a eliberat pe israeliți din robie, i-a hrănit cu hrană din cer timp de 40 de ani în pustiu și i-a ajutat să cucerească Țara Făgăduinței. În mintea israeliților din vechime, Exodul era cel mai mare exemplu al puterii răscumpărătoare a lui Dumnezeu.

Găsim referiri la puterea lui Dumnezeu din Exodul în toate cărțile Legii, în pasaje precum Exodul 14:31, Numeri 14:13 și Deuteronomul 9:26-29. De asemenea, întâlnim această temă în tot restul Vechiului Testament: în cărțile istorice, în 2 Împărați 17:36, în cărțile poetice, în locuri precum Psalmul 66:3-6, și în cărțile profetice, în locuri cum ar fi Isaia 63:12.

Asta nu înseamnă că vechii israeliți au ignorat măreția fără pereche a răscumpărării spirituale pe care au primit-o prin har, prin credința în Domnul. Fără să greșescă, ei puteau spune: „Cred în puterea lui Dumnezeu prin credință.” Dar mulți autori ai Vechiului Testament au găsit mai potrivit să spună așa: „Dumnezeu Și-a dovedit puterea eliberându-ne, fără vreun ajutor, întreaga națiune din robie.” Iar asta nu ar trebui să ne surprindă. În definitiv, demonstrațiile exterioare ale puterii lui Dumnezeu din Exodul au fost atât de incontestabile încât chiar și egiptenii necredincioși au fost convinși.

Reținând aceste lucruri despre puterea nelimitată a lui Dumnezeu, ar trebui să menționăm că sunt anumite lucruri pe care Dumnezeu nu le poate face sau nu vrea să le facă, în ciuda puterii Sale nelimitate. În mod concret, natura Tatălui guvernează tot ce face El. Drept urmare, El nu face niciodată ceva contrar naturii Sale.

Natura e un termen general care include atât atribute esențiale, cât și personale. Am putea spune că e caracterul fundamental al unei persoane sau aspectele centrale ale ființei sale. În cazul Tatălui, natura Sa include nu doar ființa și caracterul Său, ci și relația Sa cu celelalte Persoane ale Sfintei Treimi. Iar natura Tatălui este absolut imuabilă, neschimbabilă, așa că întotdeauna Îl va determina să-Și exercite puterea în moduri similare. Iacov 1:17 vorbește despre calitatea neschimbătoare a naturii lui Dumnezeu astfel:

Tatăl luminilor ... în care nu este nici schimbare, nici umbră de mutare (Iacov 1:17).

Natura Tatălui nu Îi limitează capacitatea de a face lucruri compatibile cu natura Sa, dar garantează că Își va exercita atotputernicia doar în moduri compatibile cu atributele Sale. De exemplu, niciodată nu va înceta să fie veșnic. Niciodată nu-Și va revoca autoritatea asupra Fiului și a Duhului Sfânt. Niciodată nu va comite păcat. Și întotdeauna Își va ține promisiunile.

Mi se pare foarte interesant că unul din factorii care au dus la dezvoltarea științei moderne a fost recunoașterea faptului că Dumnezeu acționează azi la fel ca ieri. Oriunde în lume unde predomină animismul – credința că există mulți zei și că aceștia locuiesc în elementele lumii, credința că Dumnezeu este complet imprevizibil – nu poți să studiezi lumea, deoarece, dacă Dumnezeu este complet imprevizibil, nu știi dacă azi va acționa într-un fel, iar mâine într-alt fel. Dar, dacă Dumnezeu este neschimbător, atunci poți studia lumea și poți înțelege cum a creat-o Dumnezeu și cum funcționează ea. Așadar, tocmai credința în caracterul neschimbător al lui Dumnezeu a permis dezvoltarea științei moderne. Ei bine la fel cum a permis dezvoltarea științei moderne, ea face posibilă siguranța, mângâierea și pacea creștinului în împrejurări nesigure, deoarece nu trebuie să pricepem totul. Nu trebuie să știm ce ne așteaptă la cotitură. Tot ce trebuie să știm este că Dumnezeul nostru este absolut suficient pentru a răspunde absolut oricărei probleme ce ne iese în cale și că Se va ocupa în mod predictibil de acea problemă, în același fel în care le-a promis lui David, lui Avraam, lui Adam, lui Isus și lui Pavel – că ne putem baza pe El, că este credincios, că nu este nestatornic, că nu Se schimbă de la o zi la alta și că are toată puterea pentru a Se ocupa de orice situație în care ne aflăm.

Dr. J. Ligon Duncan III

După ce am discutat natura nelimitată a puterii Tatălui, să ne trecem la calitățile Sale fără egal, observând că numai Dumnezeu este omnipotent.

Fără egal

Ascultați cum e descrisă puterea fără egal a lui Dumnezeu în Isaia 14:24-27:

Domnul oștirilor a jurat și a zis: „Da, ce am hotărât se va întâmpla, ce am pus la cale se va împlini. Voi zdrobi pe asirian în țara Mea, îl voi călca în picioare pe munții Mei; astfel jugul lui se va lua de pe ei și povara lui va fi luată de pe umerii lor.” Iată hotărârea luată împotriva întregului pământ, iată mâna întinsă peste toate neamurile.

Domnul oștirilor a luat această hotărâre: cine I se va împotrivi? Mâna Lui este întinsă: cine o va abate? (Isaia 14:24-27).

Observați că în acest pasaj descrierea puterii nelimitate a Domnului este urmată de o afirmare a faptului că doar El este omnipotent. Nu există nimeni care să-I poată sta împotriva, nimeni care să Îi poată împinge mâna înapoi.

Faptul că puterea Tatălui este fără egal decurge în mod natural din faptul că există un singur Dumnezeu adevărat. Sigur că, dacă ar exista o altă ființă cu putere infinită, statutul lui Dumnezeu de Dumnezeu unic ar putea fi contestat. La urma urmelor, o ființă cu putere infinită ori ar fi divină, ori ar putea deveni divină în virtutea puterii sale.

În esență, asta i-a spus Dumnezeu lui Iov în Iov 38, când a zis că Iov se va putea justifica dacă va putea mai întâi să facă aceleași fapte puternice pe care El le înfăptuise deja, cum ar fi crearea, ordonarea și stăpânirea providențială a universului.

Dar realitatea este că doar Dumnezeu este cu adevărat divin. Și, prin urmare, doar El are putere nelimitată.

Din păcate, în zilele noastre mulți creștini bine intenționați neagă faptul că Dumnezeu este atotputernic. Ei cred în mod greșit că Scriptura afirmă că Dumnezeu face tot ce-I stă în putință cu creația. Însă omnipotența lui Dumnezeu este o minunată învățătură practică a Scripturii. Când poporul lui Dumnezeu are necazuri, strigă la Dumnezeu după ajutor pentru că știe că El îl poate salva. Când răul pare să pună stăpânire pe lume, putem fi siguri că Dumnezeu are putere deplină asupra răului. Fără credință în omnipotența lui Dumnezeu, nu avem niciun temei pentru încrederea că Dumnezeu Își va înfrânge dușmanii și că copiii Săi vor primi binecuvântările veșnice pe care le-a promis.

Este minunat să te gândești la bogata teologie acumulată în expresia Tatăl Atotputernic. Slujim un Dumnezeu puternic, personal, patern, care ne iubește și are grijă de noi în moduri uimitoare. Și putem fi absolut siguri că protecția Sa nu va da greș niciodată, deoarece știm că El nu va da greș niciodată. El va fi întotdeauna Creatorul, Împăratul și Capul nostru de familie. Va avea întotdeauna o putere nelimitată și neegalată. Și nu Se va schimba niciodată. El va fi întotdeauna cu noi ca să ne mântuiască, iar mântuirea pe care o oferă este la fel de eternă ca El.

Până acum am explorat în această lecție natura Dumnezeului nostru trinitar și trăsăturile Persoanei divine cunoscută ca Tatăl Atotputernic. Acum suntem gata să trecem la al treilea subiect: rolul Tatălui de Creator al cerului și al pământului.

CREATOR

Discuția noastră despre Tatăl în calitate de Creator al cerului și al pământului se va axa pe trei aspecte ale lucrării Sale creatoare. În primul rând, vom analiza lucrarea de creație a Tatălui. În al doilea rând, ne vom concentra pe faptul că creația e bună. Și, în al treilea rând, vom menționa autoritatea Tatălui asupra creației. Vom începe analizând lucrarea de creație pe care a înfăptuit-o Tatăl.

LUCRAREA DE CREAȚIE

Creația este singura lucrare pe care o atribuie *Crezul apostolic* Tatălui în mod specific. Vă amintiți că primul său punct afirmă:

**Cred în Dumnezeu, Tatăl Atotputernic,
Creatorul cerului și al pământului.**

Dintre toate lucrurile pe care Scriptura afirmă că le-a făcut Dumnezeu, aceasta este lucrarea pe care creștinismul istoric a insistat că toți creștinii o declară.

Cei mai mulți creștini cunosc conceptul că Dumnezeu a creat și susține universul, îndeosebi pentru că Scriptura amintește atât de des acest lucru. De fapt, dacă deschidem Biblia la prima pagină și începem să citim, primul lucru care ni se spune este că Dumnezeu este Creatorul cerului și al pământului. După cum aflăm din Geneza 1:1:

La început Dumnezeu a creat cerurile și pământul (Geneza 1:1).

După acest verset introductiv, restul capitolului 1 din Geneza arată că Dumnezeu a creat și a ordonat universul în șase zile.

De-a lungul istoriei bisericii au existat multe teorii pentru interpretarea relatării creației din Geneza 1. Aproape toți teologii sunt de acord că Dumnezeu a creat universul *ex nihilo* sau din nimic. Adică, înainte ca Dumnezeu să creeze cerurile și pământul, nu a existat nimic în afară de Dumnezeu. Nu a fost nicio materie preexistentă din care Dumnezeu să fi creat universul. Mulți au sugerat că Dumnezeu a creat chiar timpul și spațiul.

Dar teologii s-au contrazis adesea cu privire la maniera exactă în care a creat Tatăl universul, îndeosebi cu privire la natura celor șase zile ale creației. Câțiva părinți ai bisericii, cum ar fi Clement, Origen și Augustin, au crezut că zilele erau reprezentări figurate ale unei creații care a avut loc probabil într-un singur moment. Alții, cum ar fi Irineu și Tertulian, le-au considerat zile normale de 24 de ore. Mai târziu, când știința a început să sugereze că universul este foarte vechi, mulți teologi au început să citească relatarea creației în moduri noi. Unii au avansat ideea că zilele au fost perioade normale de 24 de ore, dar că între zilele în care Dumnezeu a creat au intervenit perioade lungi de timp. Alții au interpretat zilele ca figuri de stil care reprezintă ere sau epoci.

Chestiunea zilelor creației din Geneza 1 este negreșit una fierbinte, care a fost sursa multor dezbateri. Cred că una dintre probleme este următoarea: ce fel de literatură este aceasta? Este vorba de o literatură menită să prezinte fapte senzoriale, fapte care au legătură cu simțurile, sau este vorba despre o literatură menită să arate fapte spirituale? Nu ar trebui să le separăm pe cele două. Dumnezeu este Creatorul acestei lumi și ele trebuie potrivite împreună.

Dar, dacă citim Geneza 1 ca un text științific, vom ajunge la o interpretare diferită decât dacă îl citim ca o discuție referitoare la semnificația și natura creației.

Dr. John Oswalt

Pentru biserica primară și pentru modul în care folosea *Crezul apostolic*, ceea ce pare să fi fost cel mai important este că credincioșii recunosc că Dumnezeu, și numai Dumnezeu, condus de persoana Tatălui, a creat și susține întregul univers, atât domeniul material, cât și cel spiritual, cu toate materiile și creaturile lor.

Aceasta este aceeași idee pe care au accentuat-o leviții în Neemia 9:6. Ascultați cuvintele lor:

Tu, Doamne, numai Tu ai făcut cerurile, cerurile cerurilor și toată oștirea lor și pământul cu tot ce este pe el, mările cu tot ce cuprind ele. Tu dai viață tuturor acestor lucruri și oștirea cerurilor se închină înaintea Ta (Neemia 9:6).

Așa cum citim aici, Dumnezeu singur a creat universul. Și numai El continuă să dea viață tuturor lucrurilor care există, susținând universul pe care l-a creat.

Este important să arătăm că, deși Tatăl a avut rolul conducător în crearea și susținerea cerului și a pământului, aceste acțiuni implică întreaga Sfântă Treime în diferite moduri. De exemplu, Fiul a fost mijlocul sau instrumentul folosit de Tatăl pentru a crea lumea și pe care îl folosește încă pentru a o susține.

Ascultați cum a descris Pavel lucrarea de creație în 1 Corinteni 8:6:

Nu este decât un singur Dumnezeu: Tatăl, de la care vin toate lucrurile și pentru care trăim și noi, și un singur Domn: Isus Hristos, prin care sunt toate lucrurile și, prin El, și noi (1 Corinteni 8:6).

Aici Pavel afirmă că Tatăl este sursa creației. Creația vine *de la* El. Dar ea vine *prin* Fiul. Continuăm să trăim pentru că Tatăl ne susține viața prin Fiul Său.

Implicarea Duhului Sfânt este menționată mai puțin explicit în Scriptură. Ea este subînțeleasă în primul rând în pasajele vechi-testamentare care se referă la lucrarea Duhului lui Dumnezeu. În vremea Vechiului Testament, Duhul Sfânt încă nu fusese revelat în mod clar ca o Persoană distinctă a Dumnezeirii. Cu toate acestea, Noul Testament ne învață că El era deja activ în lume, ducând la îndeplinire voia lui Dumnezeu. Vedem lucrul acesta în pasaje ca Marcu 12:36, care spune că Duhul Sfânt i-a insuflat pe autorii Vechiului Testament, și Fapte 2:2-17, unde Petru a arătat că Duhul Sfânt a fost sursa profeției și a darurilor spirituale chiar și în vremea Vechiului Testament.

Prin urmare, când citim relatări din Vechiul Testament despre Duhul lui Dumnezeu, este rezonabil să tragem concluzia că ele prevestesc revelația ulterioară, mai clară, că Duhul Sfânt e o Persoană divină distinctă. De exemplu, în Geneza 1:2-3 citim următoarea relatare:

Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric și Duhul lui Dumnezeu Se mișca pe deasupra apelor. Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Și a fost lumină (Geneza 1:2-3).

Cuvintele „Duhul lui Dumnezeu” se referă în mod literal la Dumnezeu în toate Persoanele Sale. Dar din perspectiva noastră nou testamentară, putem vedea în ele o accentuare a activității Persoanei Duhului Sfânt.

După ce am analizat rolul de Creator al Tatălui în lucrarea de creație, suntem gata să ne concentrăm asupra caracterului bun al creației Tatălui.

CARACTERUL BUN AL CREAȚIEI

Multe religii și filozofii susțin că universul material este amoral, adică nu este nici bun, nici rău. Altele spun că lumea este rea. De pildă, multe dintre filozofiile păgâne pe care le-a întâlnit biserica primară susțineau că universul material e corupt și că, pentru a fi cu adevărat mântuiți, oamenii trebuie să scape de robia trupului lor. Această perspectivă negativă asupra lumii a fost unul din motivele pentru care *Crezul apostolic* a accentuat că Dumnezeu a creat cerurile și pământul. În Biblie, universul reprezintă creația bună a lui Dumnezeu, care Îi reflectă caracterul bun.

În Geneza 1 ni se amintește de caracterul bun al creației în versetele 4, 10, 12, 18, 21, 25 și 31 – de șapte ori în total. Iar în ultimul Scriptura relatează că întreaga creație nu este doar „bună”, ci „foarte bună”. După cum a scris Moise în Geneza 1:31:

Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse; și iată că erau foarte bune (Geneza 1:31).

Din păcate, imediat după ce Dumnezeu a creat lumea, Adam și Eva au păcătuit împotriva Lui, mâncând din pomul cunoștinței binelui și răului. Ca rezultat al păcatului omului, Dumnezeu a pus întreaga creație sub blestem. Un text care vorbește despre lucrul acesta este Geneza 3:17-19, unde Dumnezeu a rostit următorul blestem asupra lui Adam:

Blestemat este acum pământul din pricina ta. Cu multă trudă să-ți scoți hrana din el în toate zilele vieții tale; spini și pălămidă să-ți dea și să mănânci iarba de pe câmp. În sudoarea feței tale să-ți mănânci pâinea (Geneza 3:17-19).

Din cauza păcatului lui Adam, Dumnezeu a blestemat pământul, astfel încât grădinăritul a devenit dificil, forțându-i pe Adam și restul omenirii să muncească din greu pentru hrana lor. Iar acest blestem asupra pământului nu era limitat la agricultură. El a afectat întreaga lume, în toate aspectele ei. Pavel a scris despre această problemă în Romani 8, spunând că răscumpărarea credincioșilor prin Isus Hristos va duce în cele din urmă la restabilirea creației. Iată ce a scris în Romani 8:20-22:

Căci firea a fost supusă deșertăciunii ... cu nădejdea însă că și ea va fi izbăvită din robia stricăciunii,... până în ziua de azi, toată firea suspină și suferă durerile nașterii (Romani 8:20-22).

Pavel a arătat că blestemul asupra pământului a afectat toate elementele creației.

Dar, în ciuda blestemului lui Dumnezeu, nu trebuie să facem greșeala de a crede că creația nu mai e bună. Da, căderea omului în păcat a deteriorat creația. Dar ea este încă lumea lui Dumnezeu și este în esență bună. Pavel a subliniat lucrul acesta când a scris

despre valabilitatea trairică a căsătoriei și libertatea pe care creștinii o au de a mânca tot felul de mâncăruri. Ascultați cuvintele lui din 1 Timotei 4:4:

Orice făptură a lui Dumnezeu este bună (1 Timotei 4:4).

Observați ce a spus Pavel aici. Nu spune că tot ce a fost creat „a fost” bun, ci că tot ce a creat Dumnezeu „este” bun.

Faptul că lumea fizică este bună – că Dumnezeu a declarat-o bună – are o sumedenie de implicații practice pentru noi. Un lucru este că trebuie să protejăm mediul înconjurător. Noi suntem administratori ai acestei creații. Alt lucru este că în cele din urmă Dumnezeu va păstra această creație. El va re-crea; va fi o restabilire a creației, nu o distrugere a ei. Noi vom trăi veșnic într-un cer nou și un pământ nou. Lumea fizică pe care a creat-o Dumnezeu este un lucru bun. Trupul nostru fizic – prezența noastră fizică – e un lucru bun.

Dr. Mark Strauss

Așa că, indiferent că discutăm despre căsătorie, mâncare sau orice alt lucru creat de Dumnezeu, putem fi siguri că acel lucru este bun pentru că Tatăl care l-a creat este bun. De aceea a putut spune Pavel în Romani 1 și că bunătatea lui Dumnezeu este încă vizibilă pentru toți oamenii prin lucrurile pe care El le-a creat. De aceea Psalmul 19 poate afirma că cerurile declară slava lui Dumnezeu.

John Wesley a descris caracterul bun al creației în lucrarea sa din secolul al XVIII-lea *Analiză a înțelepciunii lui Dumnezeu în creație*, partea a treia, capitolul 2. Iată ce a scris acolo:

Întregul univers este o imagine în care sunt etalate perfecțiunile Dumnezeirii. Nu Îi arată doar existența, ci și unitatea, puterea, înțelepciunea, independența și bunătatea Sa.

Universul etalează bunătatea lui Dumnezeu prin caracterul său inerent bun – o bunătate pe care o are pentru că a fost creat de un Dumnezeu bun.

Creația lui Dumnezeu Îi reflectă bunătatea. Ne spune în primul rând că creația nu este inerent rea, că răul nu rezidă inerent în materie. Dar ne spune și că, atunci când a creat lumea, Dumnezeu a creat-o foarte bună. Că există frumusețe în creație. Acum această frumusețe este pătată ca urmare a căderii. Spinii, pământul și sudoarea frunții au deformat creația lui Dumnezeu, dar noi, ca creștini, am început sau Dumnezeu a început în noi procesul recreării. Noi suntem o creație nouă în Isus Hristos și, așa cum spune imnul, ca creștini vedem ceva ce ochii care nu-L au pe Hristos nu au văzut niciodată. Începem să vedem creația ca lucrare a mâinilor lui Dumnezeu. Prin urmare, vedem arta, frumusețea, structura, coerența și integrarea din creația propriu-zisă. Și asta așteptăm în noul cer și în noul pământ, când

creația lui Dumnezeu va fi înnoită complet, iar noi ne vom putea bucura de creație așa cum a intenționat Dumnezeu.

Dr. Derek W. H. Thomas

Reținând aceste lucruri despre lucrarea creației și caracterul ei bun, suntem gata să ne ocupăm de autoritatea Tatălui asupra creației, autoritate pe care o posedă în calitate de Creator al ei

AUTORITATE ASUPRA CREAȚIEI

Putem spune multe lucruri despre autoritatea Tatălui în calitate de Creator. Însă ne vom concentra doar pe trei din trăsăturile ei de bază: autoritatea Lui este absolută, exclusivă și exhaustivă. Vom privi mai îndeaproape fiecare dintre aceste idei, începând cu natura absolută a autorității de Creator a Tatălui

Absolută

Autoritatea Tatălui este absolută în sensul că El are libertate totală de a face orice dorește cu creația Sa. Adesea Scriptura compară autoritatea Sa absolută cu autoritatea olarului asupra lutului. Găsim această imagine în locuri precum Isaia 29:16, Isaia 45:9, Ieremia 18:1-10 și Romani 9:18-24. Ascultați cum vorbește Pavel despre autoritatea lui Dumnezeu în Romani 9:20-21:

Nu cumva vasul de lut va zice celui ce l-a făcut: „Pentru ce m-ai făcut așa?” Nu este olarul stăpân pe lutul lui, ca din aceiași frământătură de lut să facă un vas pentru o întrebuițare de cinste și un alt vas pentru o întrebuițare de ocară? (Romani 9:20-21).

Desigur, răspunsurile la întrebările retorice ale lui Pavel sunt evidente. De vreme ce Dumnezeu este Creatorul tuturor lucrurilor, El are libertatea și dreptul de a face orice dorește cu ceea ce creează.

Cred că, atunci când aud că Biblia spune că Dumnezeu are autoritate supremă asupra tuturor lucrurilor care se întâmplă în lume, unii se simt oarecum amenințați, au resentimente. Dar creștinii, când se gândesc cine este Dumnezeu, trebuie să se simtă extrem de recunoscători. Asta înseamnă că viața noastră e în mâna unui Tată atot-înțelept, atotputernic și atot-iubitor, care L-a dat pe Fiul Său pentru noi pe cruce. Iar asta este o mângâiere incredibilă, îndeosebi în momente de suferință, în momente când ne întrebăm ce se întâmplă în viața noastră.

Dr. Dennis Johnson

Chiar dacă nu înțelegi tot ce se întâmplă, dacă Îi aparții lui Isus Hristos Dumnezeu este Tatăl tău și te iubește. El te protejează și veghează asupra ta indiferent prin ce treci. Iar unele lucruri prin care trecem în viață sunt incredibil de dureroase. Dar, indiferent prin ce treci, El este stăpân pe situație. El chiar a rânduit asta pentru binele tău, pentru sfințirea ta – poți să accepți asta în acest punct din viața ta? Dumnezeu îi transformă pe dușmanii din viața noastră în prieteni, așa încât noi să fim mai mult decât biruitori prin Cel care ne-a iubit. Nu suntem doar biruitori; scrie că suntem *mai mult decât biruitori* prin Cel care ne-a iubit. Așadar, Dumnezeu ia încercările și greutățile și le folosește pentru a ne sfinți, pentru a ne face mai asemănători cu Isus Hristos. El folosește lucrurile pe care le aduce în viața noastră pentru ca noi să ajungem ca Hristos. Evrei 12: El ne disciplinează ca un tată bun și înțelept. Cred că lupta credinței se duce adesea în acest punct. Trebuie să ne spunem din nou și din nou: lui Dumnezeu Îi pasă de mine și, chiar dacă nu înțeleg, El aduce acest lucru în viața mea pentru binele meu, pentru sfințenia mea, pentru sfințirea mea.

Dr. Tom Schreiner

Exclusivă

Pe lângă faptul că are autoritate absolută, Tatăl are și autoritate exclusivă asupra tuturor lucrurilor pe care le-a creat. Autoritatea de creator a Tatălui este exclusivă în sensul că nicio creatură nu deține autoritate absolută. Autoritatea absolută îi aparține doar creatorului, iar Dumnezeu este singurul Creator. Și chiar mai mult, când privim Sfânta Treime din punct de vedere economic, Tatăl are autoritate și asupra celorlalte Persoane ale Sfintei Treimi. Ascultați, de exemplu, cuvintele lui Isus din Ioan 5:26-27:

Căci, după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine. Și I-a dat putere să judece, întrucât este Fiul al omului (Ioan 5:26-27).

Isus a afirmat că autoritatea de a judeca lumea i-a fost delegată de către Tatăl. Această autoritate este în mod fundamental în Tatăl și este prerogativa Sa exclusivă. Dar Tatăl L-a desemnat pe Fiul să judece în Numele Lui. Găsim o idee similară în 1 Corinteni 15:24, unde domnia lui Isus peste univers este subordonată domniei superioare a Tatălui.

Și ceva similar este valabil și în cazul Duhului Sfânt. Pasaje ca Ioan 16:13, Romani 8:11 și 1 Petru 1:2 arată că și Duhul Sfânt face voia Tatălui.

Și, așa cum autoritatea Fiului și autoritatea Duhului sunt delegate de Tatăl, și autoritatea ființelor create este delegată. Îngerii, conducătorii umani și chiar oamenii de rând au o măsură de autoritate. Dar toate aceste tipuri de autoritate sunt delegate de Dumnezeu, așa încât autoritatea Tatălui este întotdeauna superioară autorității creaturilor.

Exhaustivă

Pe lângă faptul că deține autoritate absolută și exclusivă, Tatăl are și autoritate exhaustivă asupra universului. Când spunem că autoritatea lui Dumnezeu este exhaustivă, înseamnă că ea se extinde asupra tuturor lucrurilor create de El, în fiecare amănunt. Iar acest fapt are cel puțin două implicații importante. În primul rând, toți sunt sub autoritatea lui Dumnezeu. Nu există persoană sau alt lucru creat care să fie liber de obligația de a asculta de Dumnezeu.

Îngerii și oamenii credincioși Tatălui recunosc acest lucru și I se supun de bună voie. Dar demonii și oamenii necredincioși se răzvrătesc împotriva Lui și refuză să se supună poruncilor Lui. Cu toate acestea, judecățile morale ale Tatălui li se aplică tuturor. Indiferent unde trăim și cine suntem, indiferent de cultura sau religia noastră, toți dăm socoteală în fața lui Dumnezeu.

În al doilea rând, totul este sub autoritatea lui Dumnezeu. Autoritatea Lui se extinde asupra fiecărui detaliu al creației Sale. Întrucât Dumnezeu a creat toate lucrurile, niciun aspect al creației nu este neutru din punct de vedere moral. El a creat totul cu un scop și i-a atribuit un caracter moral. Iar asta înseamnă că, indiferent de subiect, indiferent ce aspect al creației analizăm, nu există neutralitate morală. Tot ce face parte din creație fie funcționează cum vrea Dumnezeu, și astfel e bun, fie se revoltă împotriva Lui și astfel e rău.

În lumea de azi, mulți creștini au tendința de a împărți viața în lucruri sacre și lucruri profane. Cei mai mulți dintre noi suntem conștienți că lucrurile „sacre,” cum ar fi biserica, închinarea, evanghelizarea și studiul biblic sunt sub autoritatea lui Dumnezeu. De asemenea, ne străduim să recunoaștem poruncile lui Dumnezeu în familia noastră și în deciziile etice, considerându-le de asemenea sacre. Dar mulți creștini au tendința de a considera că poruncile lui Dumnezeu nu guvernează așa numitele chestiuni „profane,” cum ar fi politica, educația și munca. Dar această distincție modernă între lumea sacră și lumea profană nu este biblică. Pasaje precum Proverbele 3:6, Eclesiastul 12:4 și 2 Timotei 3:16-17 arată că Dumnezeu a vorbit despre fiecare domeniu al vieții umane și că autoritatea Lui se extinde asupra tuturor acțiunilor noastre.

Într-o lume în care autoritatea este deseori văzută doar în lumină negativă, autoritatea lui Dumnezeu este un lucru extraordinar în care să creadă creștinii, deoarece El încă iubește această lume, este încă stăpân pe situație, știe sfârșitul de la început, este Cel care va fi judecătorul tuturor oamenilor. Iar asta ar trebui să ne facă să ne simțim bine, întrucât putem fi siguri că cineva știe ce face și asta este încrederea și nădejdea noastră pentru viitor.

Dr. Simon Vibert

CONCLUZIE

În această lecție despre Dumnezeu Tatăl, am analizat îndeaproape primul punct al credinței din *Crezul apostolic*. Am discutat despre noțiunea de Dumnezeu care este subînțeleasă în acest punct. Am vorbit despre Tatăl Atotputernic ca prima Persoană a Dumnezeirii. Și am explorat rolul Tatălui de Creator al cerului și al pământului.

Înțelegerea Persoanei lui Dumnezeu Tatăl este fundamentală pentru întreaga teologie creștină. Dacă nu Îl cunoaștem și nu ne închinăm adevăratului Dumnezeu Triunic al Scripturii, ne închinăm unui dumnezeu fals. Iar recunoașterea și cinstirea Persoanei pe care Scriptura o numește Tatăl este o parte vitală a adevăratei închinări. Tatăl este Cel pe care Fiul și Duhul Sfânt Îl ascultă și Îl cinstesc – Cel pentru slava căruia lucrează Ei. Și astfel El trebuie să fie și centrul ascultării, cinstei și laudei noastre.